

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Sermones per aduentum domini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69837)

Dñica prima

que amplius non est visa. Erat enim demon ille iuuenis. Unde ad infernū conducta est.

¶ Dominica prima aduentus.
De aduentu messie.

Ecce rex tuus

venit tibi mansuet⁹ se
dens sup a sinis. Mat.
xxi. Cōfundit r ad mo
dum inexcusabilez red
dit rationale creaturam bonitas diui
na illius supremi dei: q̄ indefesse non
cessat vocitare errantez aiam a vepri
bus r spinis pcti ad statū pprie salu
tis p vartos r diuersos modos: sic p
cōmunicatōne bonoz tpalium. Sic p
bonas r sanctas inspirationes. Sic p
patibula mūdi. Sic etiā principaliter
per piam r deuotā representationem
adueniēti filij sui in carne mortali fm
representationē sacrosanctē r militan
tis romane ecclesie. Et licet grande
fuit desiderij illoz barbarozum anti
quozū patrū veteris testamenti: vidē
di illum facie ad faciem: ita etiā no
strum ad sancte operandū: qd̄ deuot⁹
Ber. p̄siderās in. ij. sermone sup Cañ.
dicit. Ardorem desiderij patrum su
spirantiū xpi in carne presentiaz fre
quentissime cogitans: cōpungor r cō
fundoz in memeripso: r vix contineo
lachrymas: ita pudet tēporis corpo
risq̄ miserabilisū temporuz horū. Cui
nanq̄ nostrū tm̄ ingerat gaudij gra
tie huius exhibitio q̄stum sanctis ve
teribus desiderij p̄missio. Interfere
supplicationes patrū. In verbo cōfun
dor. h̄c est q̄ a patriarchis est accla
matus. Isa. xvi. Emitte agnū dñe dña
tozem terre. ¶ Secūdo a prophetis. Isa.
xlv. Rorate celi desup: r nubes pluāt
iustum. Tertio a regibus. Ostende
nobis dñe miam tuam: r salutare tuū
da nobis. ¶ Quarto a mulieribus. O
Emanuel rex r legiser noster expecta
tio gentium r saluatio earum: venit ad
saluandum nos dñe deus noster. Ab

ecclesia. Excita dñe potentiam tuaz r
veni: vt ab imminētib⁹ r̄c. Et qz inuisū
pcti fuit supbia. Ad qd̄ curandū neces
saria erat humilitas: quia in. ij. Ethy.
Contraria contrarijs curantur. Ideo
humilitatē amplecti voluit q̄ ad nos
uentens humilis in carne venit. Ideo
di. Dicite filie syon. i. hierusalē. Ecce
rex tuus r̄c. In quibus verbis: qz hor
die sancta mater ecclesia in officijs suis
nobis p̄ponit illud stupendū admirā
dumq̄ beneficisū aduentus in esse filij
dei in carne quē tanto desiderio antiq̄
patres petendo expectarunt. Ideo de
eo r nos loquimur. De quo tria contē
plabūtur in presentiarum.

¶ Primū d̄ congruitatis.

¶ Secundū d̄ inductionis.

¶ Tertū d̄ modificatiōis.

¶ Primum d̄ r̄c. Queritur dubium.
Utrum fuit conueniens xpm̄ incarna
ri. Circa hoc dup̄ ex opinio. Una con
cludit q̄ non. Rō illius est: qz vt dicit
ph̄s. ij. phi. Frustra fit r̄c. Sed deus
humanā generationē poterat libera
re alijs modis q̄ p̄ incarnationē. Au
gu. li. de tri. c. x. Dicimus r̄ alijs mo
diz possibilē ei fuisse: cuius potestati
oia subiacēt. Alia opinio q̄ sic: qz iste
modus fuit dignior. Dañ. li. ij. Cañ.
vij. Oēs alij modi erāt mihi efficaces
ad satisfaciendum nisi dei filius ad
incarnationem sui nō fuisset humilia
tus. Ad hanc difficultatē. Tho. ij. p.
q. i. ar. i. In. ij. di. i. q. i. ar. ij. In. iij. cō
tra. ca. xlix. Et. lv. Bona. uij. di. xx. ma
gister. ij. di. xx. qd̄ cōueniens fuit x̄p̄z
incarnari. Que cōclusio p̄batur vs
triplici ratione in presentiarum: fm̄
doctores.

¶ Primo ratione diuinalis commu
nicatiōis.

¶ Secundo: ratione diuinalis liber
tatis.

¶ Tertio: ratione nature humane exal
tationis.

¶ Primo r̄c. Conclusio est. Tho. ij.
parte. q. xi. ar. i. Qd̄ vnicuiq̄ rei illud
est sibi conueniens qd̄ ei conuenit fm̄

proprietate sue nature. Exempli gratia. Conuenit soli illuminare. Igne calefacere: homini sermocinari. Uni cuius rei. 7c. Ad propositum. Natura diuina summi dei: no est aliud nisi misericordia et clementia ut probat Dionysius. iij. de di. Cum ergo sit summe bonus et misericors debet illam communicare homini: ostendere et declarare et facere nobis intelligibilem. Quia ut habet Dio. iij. di. Et phs. i. Ethic. 7. ij. anuz. Bonus est sui diffu. Proprium bonum est seipsum communicare. De ipsa dauid. Apud dñz. 7c. de peni. distinc. i. ca. Multiplex. Misericordie domini nec mensuras ponere possumus 7c. Et de pe. di. i. Diuinitatis natura clemens est et pia: magis q ad indulgentiam prona q ad vindictam. C. de nuptijs. l. Imperialis. Nam ita credimus dei beniuolentis et circa genus humanum nimiam clementiam quantum nostre nature possibile est imitari Qui quotidianis hominum peccatis semper ignoscere dignatur: et penitentiam nostram suscipere. Ibi. Et Dan. li. iij. Purgata nostra horribilita fuerunt: sed diuina bonitas habet tam lata brachia q capit quecumq ad illam conuertitur. Benignus ergo deus debebat illam misericordiam communicare. In testamento veteri. Deus erat rigidus. ps. Deus ultionum dominus. 7c. Eeck. xx. Ego sum dominus deus tuus fortis zelotes uisitans iniquitate patrum in filios. in tertiam et quartam generationem eorum qui oderunt me. Non dicebatur pater: sed deus iusticie. Quidam ligna colligens die sabbati: precepto domini lapidatus est. Similiter alius blasphemans. Damnauit luciferum in perpetuum. Expulit Adaz de paradiso. Gene. iij. Misit diluuium in terra. Gen. viij. Misit sulphur et ignem super sodomam. 7c. Gen. xij. Submersit pharaonez. Ero. xij. Percussit. xij. milia ppter adorationem vituli. Exodi. xxxij. c. Der

cussit. clxxxv. milia ex peccato blasphemie de populo Sennacherib. i. Regum. xix. De populo Danid. lxx. mortui sunt. ij. Regum. vlti. Debebat ergo misericordiam suam declarare. Sed meliori modo eam non potuit ostendere q ut nobiscum conuersaret. Quia ut habet phs. viij. Phis. Nihil est tam proprium amicorum q simul uiuere et simul conuersari. Non te scandalizat si quem uides associatus. Ipse autem ut hanc amicitiam ostenderet nobiscum commoratus est. Baruch. iij. Post hec in terris uisus est: et cum hominibus. 7c. Sed hec amicitia plene completa est: quando uerbum factus est caro. Unde hieron. ad Damas. pami de filio prodigo. Que maior potest esse clementia: q ut filius dei filius hominis putaretur: decem mensum fastidia sustineret: partus expectaret aduentum. inuolueretur panis: subiceretur parentibus: per singulas adoleret etates. et post contumelias uocum: alapas: et flagella crucis pro nobis fieret maledictum ut nos a maledicto legis absolueret. Ille. O vere beata etas. O vere aureum seculum: in quo experimur dulcedinem filij dei pro nobis incarnari. Exspecta ali privilegio: uidebis christum in carne: in presepio: in feno iacere: ab animalibus adorari et a pastoribus. hoc privilegium non est concessum Abrahe sanctissimo homini: non Isaac: non Jacob. Unde christus Luca. x. c. Beati oculi qui uident q uos uidetis. Secundo. 7c. Conclusio est Tho. iij. pte. q. xvi. ar. iij. Alex. iij. pte. Et Bon. iij. di. xix. Quod propter peccatum primorum parentum nobis clausa est ianua paradisi. Ad quam aperendam nullus inuentus est idoneus. Non angelus: non cherubin: non patriarcha: non propheta: nisi solus filius dei. Unde. ps. xviij. Omnes declinauerunt simul in utiles. 7c. In scriptura Deut. xxv. Secundum mensuram delicti erit et plagarum modus. 7. xvi. que. i. Secundum qua

Dñica prima

litatem delecti: imponenda est pñs
O confellores notate. Sed pctm pri
mi holo fuit infinite offeufe: et iniu
rie. igit requirebat satisfacionez in
finita que non erat in alia pura crea
tura. Quod fuerit infinite offeufe pro
batur hoc modo. Est vna maxima ca
nonistarum et iuristarum. Primo cano
nistarum de pe. di. i. c. duo facta. r. xij.
q. ii. c. Gloria epi. r. xij. q. ij. c. mo uet
r. xxvij. q. i. c. Nuptiarum. Secundo
per iur ist. l. Item apud. S. quod ait p.
foi. ff. de re militari r. l. Omne deli
ctum. S. qui manus. vbi habetur: q of
fensio et iniuria mensuratur sz digni
tatem persone. Exempla grata. De
percussione serui et dñi. De infamia
secularis et religiosi. O socie rē. De
cardinali et papa. Ad pposituz. Cuz
dens sit infinite bonitatis. Juxta il
lud Apo. xix. Rex regum r dñs domi
nantuz. Sequitur q culpa primi ho
minis fuit infinita. si infinita ergo re
quirebat satisfacionem infinitaz que
non erat in pura creatura cum sit fi
nite operationis. Et fm phum. iij.
phi. Et primo celi. finiti ad infini
tum: nulla est pportio. In. viij. phi.
Impossibile est in corpore finito esse
potentiā infinitā. Unde Chryf. Ne
mo inter mortales repiri poterat qui
non interim indign⁹ videret. Et dan
tes. iij. paradisi Casi. vij. Vestra na
tura licet tota peccauit in origine et
posteritate ab his dignitatibus v a
pariso repulsa fuit: vnde se non potu
it si bene inspicias redimere aliqua
arte et via. Un opus fuit q xps mit
teretur vt portaret facinora nostra.
vñ David. Que non rapui exolvebā
Tertio rē. Conclusio Angu. in. ij. di.
l. c. vi. Fecit dens rationalem creatu
ram vt summum bonum intelligeret
intelligendo amaret: amando possi
deret: possidendo frueretur. Sed ho
mo deus factus erat et viam perdi
derat: p pctm primi holo r nemo hāc
viam sciebat. quidam adorabant so
lem. quidam lunam. quidam stellas.

Sap. v. Errauimus a via veritatis
et iusticie lumen non luxit nobis. Ut
ergo hanc viam inuenire possemus
missus est nobis. bon⁹ dux iesus dul
cis. Unde de se dicit Jo. xij. Ego sum
via. Super quo Augu. Si celuz d est
deras: ego sum via. hunc ductorem
sancti patres affectauerunt. Esa. xvi.
Emitte agnum domus: e dominatores
terre. Et quia homo poterat terret
cōsiderata sua fragilitate: in omnib⁹
exempluz dedit patientie. Si graua
ris infirmitate: ipse a planta pedis.
Si infamia: ipse a iudeis derisus. De
montium habes. Si paupertate. ipse
pauper. Vulpes inquit foueas habet
r volucres celi rē. Nudus ponitur in
cruce. spinis coronatur vt ros subli
maret. Unde comparatur filio cuius
dam regis qui philocaptus de quadā
rusticana muliere ipsaz in vxorez ce
pit: dimissis filiabus ciuium suoz.
Quis est filius regis. Est xps qui ces
pit in vxorem carnem nostraz que est
filia Ade. Et super omnes hanc con
radinam exaltauit. f. super angelos.
hanc dignitatem cognouit angelus.
Apo: alt. xix. quando Johannes an
geluz adorare voluit. Uide inquit ne
feceris. Super quo Grego. Timuit
adorari a natura humana propter af
sumptaz cuz verbo carnis nostre sub
stantiaz. Un pz quemō fuit rē.
¶ Secundū dicitur rē. Triplici rati
one inducimur ad ipsuz suscipiendū.
¶ Primo rēne status.
Secō ratione effectus.
Tertio ratione bñficij.
¶ Primo rē. Quia eius status est sub
limis: quia est rex. Ecce inquit rex rē
Si enim ad vos venit aliquis magn⁹
dominus: dux comes. rex vere cuz tri
pudio ipsum acciperemus: multoma
gis xpm. qui nobiscuz sociatur in hoc
aduētū: qui est rex. Ecce rex Qui rex
triplex habet regnuz.
¶ Primuz celeste.
Secōm ter restre.
Tertium infernale.

De quibus apls. Phil. ij. In nomi-
ne iesu omne genu flectatur: celesti-
um terrestrium et infernorum. Et si-
cut habet triplex regnū: sic habet tres
differentias militum quos posuit in
his regnis secundū illoꝝ merita et de-
merita. Quidam sunt milites trium-
phantes. Quidam sunt milites terga
p̄bentes. Quidam sunt qui pugnauerūt
contra vitia mundū: dyabolum. oc-
cupantes se in bonis operib⁹: ut apo-
stoli: martyres: confessoꝝ. Domini-
cus: fr̄ciscus. Tales coronati sunt
in primo regno. Apocal. ij. Esto fide-
lis vsq; ad mortem: et dabo tibi coro-
nam vite. ij. Timo. ij. Non coronabit
nisi qui legitime certauerit. In Cro-
nica ordinis. Dum fratres mat. dice-
rent pigre et somnolenter: virgo eis
apparuit di. Fortiter fratres: q; gr̄s:
dia premi a sunt vobis p̄parata. Non
credas coronari in primo regno: nisi
fueris strenuus miles xp̄i. Quidam sunt
hi sunt qui nolunt regnare: sed in oi-
streptu terga vertunt: non sunt stren-
ui milites. Tales non sūt apti: quia
pigri. Figura. Jud. vij. de Sede dñi
pugnaret contra Madianitas et se-
cum haberet. xxxij. milia virorum di-
xit illi dominus. Multus populus te
cum est. Unde licentiauit ex eis. xxij.
milia: et remanserunt. x. milia. Cui
dominus. Adhuc populus est mult⁹:
duc eos ad flumen et probabis eos.
Qui biberit aquam de flumine vt ca-
nes non curuando se: eos separabis
seorsum vt apti. Qui curuatis geni-
bus biberint: separabis eos ab alia
parte: vt inepti. Qui numerus eoz
apti ad bellū fuit. M. ccc. et reliq; mul-
tudo remissa est. Moraliter. Pau-
ci sunt apti ad certamen in hoc mun-
do. Tales ponuntur in tercio regno
scilicet in inferno: quia octosi steterūt
Quidam sunt qui assidue pugnant
contra vitia: de quorum numero erat
qui dicebat. Ephes. p̄mo. Non est no-
bis colluctatio aduersus carnem et
sanguinem: sed aduersus principes

et potestates. Qui vult poni in primo
regno oportet pugnare. Quia vt dici-
tur. C. de his qui non expletis stipen-
dijs in. ij. libro. x. Stipendium quod
promittitur militibus: solui non debz
nisi finita militia. Secundo ratioe
rē. Quia frater noster est et propin-
quus. Unde dicitur Tuus. Slo. id est
de tua progeme genitus. Duas pro-
genes fecit Deus.

Prīmā naturam angelicā.

Secūda naturā humanā. Potius
voluit contrahere affinitatez cum na-
tura humana: q̄ angelica. hebreo. ij.
Nisi angelos apprehendit Ideo di-
cit Tuus. Gen. xxvij. Frater enim et
caro nostra ē. Et dauid. Narrabo no-
men tuum fratribus meis. Super
quo Bernard⁹. Puto quia iam me de-
spicere non poterit os ex ossibus me-
is: et caro de carne mea. Desperit de-
us generationem humanam per an-
nos. v. milia. Quia ad lymbum illos
mittebat nunc autē inquit Bernar.
non sic. Unde possumus contempla-
ri: q; quando voluit incarnari et relin-
quere suos cives. Angelici spiritus
miserūt ambassiatores. Venit pri-
ma ambassatia que missa fuit a pri-
ma hierarchia di. incuruando se. Do-
mine dominus noster: quid est homo
quia magnificas eum. Enumera hęc
beneficia. Dorasti eum lumine ratio-
nis. Ad tuam imaginem creasti. Po-
tuisses eum lignum: lapidem facere.
Et nunc vis ad illum ire et te indue-
re sclauina. Respondit eis. Amore
languet. Secunda ambassatia mis-
sa est. secūda ambassatia di. Cur vis
o bone magister. ire ad homines ma-
los et p̄phanos. Vere si ibis: eris ma-
le contentus. Te percutient. te ad lo-
lumnaz ligabūt: oculos imbrindabunt
te cruci affigēt: pedes p̄forabūt et ma-
nus. R̄ndit illud verbū. Prover. vij.
Delicie mee eē cū filijs hoim. i. sunt
cū filijs hoim. O charitas immensa.
Tercia ambassatia: missa a tercia
hierarchia. Vera amicitia fundatur

Dñica quarta

in aliquo horum bonorum. Aut in bono
nortili. Aut delectabili. Aut honesto
vt habet Tul. li. de amicitia. et Tho.
xxij. q. xxij. ar. i. Et philosophus: vij.
Ethi. Sed dic nobis quam utilitatez
habebis de homine. Ille est qui te nul
lies blasphemat: qui falsa sacramen
ta capit. Est saccus vernuū mendicus
tubicen etc. Respondit eis xps. Amo
re langueo. Unde assimilatur filio cu
iusdam regis qui cum interrogaretur
a patre. Fili quantum me amas
ostende. Non potens verbo exprime
re: opere ostendit. Extendit brachia
et capite inclinato: totum posuit se su
per patrem di. Tantum te diligo: et
me totum do. Ad propositum. Tantum
xpus homines amant: qd totum se de
dit in manibus peccatorum Johānis
Maiorem charitatem nemo habet: qd
vt animaz suam ponat quis pro ani
cis suis. Tertio ratione etc. Quia
nobis beneficia cōtulit. Unde dicitur
Venit tibi mansuetus. Glo. i. ad tuaz
utilitatez. Ubi nota sūm philosophum
lij. ethi. Quod tres sunt differentie
amicorum.

Quidaz pro bono utili.

Quidaz p delectabili.

Quidaz p virtuoso.

Quidam pro bono: vt sunt amici
mercennarij: qui ad tempus diligunt
scilicet in tēpore prosperitatis. De istis
Ecclesi. vij. Est amicus mense. In eo
des. Est amicus et socius mēse et Qui
dus. lib. Trī. Cum fueris felix mul
tos nunnetabis amicos. Asculan^o. O
quot amicos. O quot continctos no
bis adherent in felici statu contrarijs
stantibus ventis. Amor talium fru
ctum tñ durante permanet. De tali
bus Ambro. Facilis vox et cōmunis
tuis sum totus: sed paucorū effect^o
Cane ne incidās in miseriaz. qz pau
cos inuenies amicos. Exemplū. Job.
vi. Postq̄ amisit omnia bona dixit. Ec
ce non est auxiliū mihi: necessarij quo
qz recesserunt a me. Unde apostoli se
cuti sunt xpm ad nuptias sicut amici

p bono utili: sed in passione ipsum re
liquerunt. Preterea miluus sequi
tur mulierem dum portat tripam ad
aquam quaz non sequitur dum vadit
ad ecclesiam. Secundo quidam etc.
vt sunt carnales qui iuuculas amāt
amore carnali. O pater amat me. Et
si dedit manicas rubras illecebrā: a
lia dona fecit pro bono amore videbi
mus quando turgescet virgultus. Te
lis amicitia non est bona: quia non ē
fundata in virtute. In. vij. Ethicor.
Amicitia tunc est perfecta qñ est p
pter virtutem. Exemplum valerij de
duobus amicis s quibus lib. vi. Qui
amici inuicem cuz vnus alteruz inui
taret ad malum. Respondit quidam
nomine Publius. Quid mihi de tua
amicitia si propter eam ire oporteat
inhonesta agere. Unde patet secunda
differentia. Tertio. Quidam sunt
amici pro bono virtuoso. Isti sunt qui
omni tempore amant: et prosperitatis
et aduersitatis: iuxta illud puerb. xvij.
Omni tempore diligit qui amicus est.
Qui ponent vitaz p amico. In hac
amicitia duo fuerunt romani Anon
et Phythia de quibus valerius li. iij.
de amicitia quoz alterum cum vellet
Diony. tyrannus Sicilie damnare
ad mortem petijt dilationem a rege:
vt ire posset ad ciuitatez suaz vt dispo
neret facta sua. Et cū tyrannus peteret
fideiussorem dedit amicuz suuz di. ty
ranno. Quod si hora statuta non redi
ret: ille pro se occideretur. Ille autez
expeditis negocijs suis: hora statuta
reuersus est. Et tyrannus considerata
amicitia eoz sibi pepcit cordiali ani
mo et petijt acciperent eū in illa ami
citia. Clama hic. Solus xps fuit ves
tus amicus qui mori voluit p nobis.
Johannis. x. Nam ueiaz pono p om
nibus meis. O immensa amplitudo di
uine charitatis. O profunda bonitas
summi dei: quod Greg. considerans ani
rando cantabat. O inestimabilis dile
ctio charitatis vt seruuz redimeres
filuz tradidisti. Quid suauis. Quid

dulcius potest audiri: O peccatores
igrati diligite xp̄s q̄ nos redemit que
patres antiqui illam redempturuz ex
peccantes toto corde dilexerunt.

¶ Tertiū dicitur ꝛc. Tribus modis
susciendus est: quem admodū iudē
susceperunt.

¶ Primo cum laudibus diuinis

Secundo cū mundicia cordis:

Tertio cū operibus charitatis.

¶ Primo ꝛc. Sicut iudē cum v ocib⁹
puerorum. Osanna ꝛc. Ista autem lau
datio debet fieri:

¶ Primo ore:

Secundo corde:

Tertio opere:

De qua Ephe. vi. Cantantes et psal
lentes in cordibus vestris domino.

Nota in verbo cantantes hugo. lib.
de claustro ꝛc. Nōt cantare cum luci
fero in celo: seu cum primo homine in
paradiso: sed cum xp̄sto in templo.

Cantus dyaboli: cupiditas. Cantus
primi hominis. superbia. cantus chri
sti humilitas. Ille. Lucifer cepit an
tiphonam alte. scilicet La. dum dixit
ponam sedem meam ad aquilonem.

Adam cepit ad Sol: dum dixit. Eri
mus sicut dy. Christus cepit submis
se ad Ut: que est vltima nota. Laudem⁹

ergo christum: et ipsum recipiemus.
¶ Secundo ꝛc. Sicut ipsi cum oliuis
que non arescunt. Ita nos cum viridi
conscientia: et cordis puritate. Pro
uerbio. xi. Iusti quasi oliue germina
bunt. Dic cum Tob. ix. ca. Mundam
seruau animam meam. hec puritas

est illa vestis que debemus christo oc
currere. De qua dicitur Apocalip. ij.
Vestimenti albis induis. vt non
appareat confusio nuditatis tue.

¶ Tertio ꝛc. Quod notatur per hoc
q̄ vestimenta sua stenebant in via.
Vestimenta spiritualia antine sunt
bona opera. Apoca. xv. Beatus qui vi
gilat et custodit vestimenta sua. Ista

vestimenta in via. p̄seruamus quanti
do bona temporalia pauperibus ero
gamus. Ecce rex tuus ꝛc. Practica in

verbo apostoli. hora est iam ꝛc. Vere
hora. quia es. xx. aut. xxx. aut. l. anno:
sū. ꝛc. adhuc es in peccatis. Noli plus
expectare: quia vt dicitur. Ne tardes
ad extremum ꝛc.

¶ Dominica secunda aduentus.
De iudicio vniuersali.

Uidebunt fili
um hominis venientes
in nubibus celi cum po

testate magna ꝛc. maiestate. Luce. xxi.
Contremiscunt viscera: lingua heret
palato: omne humanum ingenium de
fici: dum humana mens venit in con
siderationem q̄ sit horribile et timis
dum vniuersale iudicium: quod inuisi
bile credimus confirmanduz supra pas
sibilem et mortalem carnem. Propter

ea sicut diuina iusticia nullam rem
intendit pretermittere. Que animas
bus sanctis et iustis debebat procura
rare gloriam et honorem et laudem ꝛc.

triumphum. Ita per contrarium dā
natis in ergastulis et carceribus in
ferni quod possit porrigere tristitiam
doloris: ignominiam et confusionem

¶ Unde Lactantius libro. vii. capitulo
xxvj. Deferatur si fieri p̄. test via per
ditionis et fraudis: in qua mors vos
luptatis illecebr: s ad opera celatur.

Et quanto quisq̄ annis in senectutem
yergentibus appropinquare ceunt il
lum diem quo sit ei ex hac vita migrā
dum cogitet q̄ purus abscedat q̄ in
nocens ad iudicium veniat. Non v̄

faciunt quidam cecis mentibus niti:
qui iam deficientibus corporis virti
bus in hoc admonentur instantis vlti
me necessitatis: vt cupidus et ardens

tius hauriēdis libidinis intendat.
Qua ex voragine liberet se quisq̄ dū
licet: dura facultas adest: seq̄ ad des
tota nientē conuertat: vt illū diē secu

l. p̄

Dñica terciã.

rus expectet: quo preses dominusq;
mundi deus de singulorum factis cogitationibus iudicabit. Ille. Decla-
ratio verbi Lactan. Deus audi veni-
gne inquit Lact. Quandiu homo has-
bet in se liberum arbitrium flexibilez
ad bonum et ad malum dimittat pec-
cata & celeragines: & induat se aures
is vestimentis virtutum. Et conside-
ret q; habet sese presentare ante tri-
bunal iudicis xpi: & ibi reddere ratio-
nes de omnibus operibus suis bonis
aut malis. Hic est ille equissimus iu-
dex qui facta nostra omnib; notifica-
bit. Mat. iij. Revelabo pudenda tua
in facie tua & ostendam in gentib; nu-
ciratem tuam & regnis ignominiam
tuam. Et ecclesia in sequentia p; mor-
tuis. Liber scriptus pferetur in quo
totum continetur: vnde mundus iudi-
cetur. Iudex ergo cum censebit quic-
quid latet apparebit: inultu remane-
bit. Hic est ille qui rationem exiget
de anima. Deut. iij. Custodi temet-
ipsum & animam tuam sollicite. Hic est
ille qui rationem de tempore volet.
Eccl. iij. Fili cõserua tempus & deu-
ta a malo. Ille. Conserua tempus ra-
tione preciositatis Ber. Nihil preci-
osius tempore. Et ratione breuitatis
I. Cor. vij. Tẽpus breue est. De quo
in. iij. Phil. Nihil habemus de tem-
pore nisi presens nunc. Hic est qui ra-
tionẽ requiret de verbis ociosis. Ma-
thei. xxi. De omni verbo ocioso. &c. San-
cta ergo mater ecclesia auida salutis
filiorum suorum facit in hoc aduentu
officium bone matris que dñica pre-
terita proposuit aduentum benigni-
tatis scz de incarnatione xpi: hodie au-
tem de iudicio vniuersali vt qui nolit
se corrigere ex benignitate: corrigant
se ex timore scz iudicij vniuersali qd
hodie dicit Tho. Videbit &c. De quo
iudicio tria videbimus. Require in
quadragesimali. fo. xxvij.

¶ Dominica tertia aduentus,
De iudicio temerario.

¶ Cum audisset

Johannes in vinculis es-
pera christi: mittens om-
os de discipulis suis aut illis. Tu es
qui venturus es: an alium expectas:
mus Mathe. xi. Etangelista recitat
q; Johan. baptista in carcere positus
ab herode antippa audies opera xpi
miranda: misit duos discipulos dicens
eis. Tu es q; venturus es: an aliũ expe-
ctamus. Scdm Criso. triplici de cau-
sa Johannes incarceratus est.

¶ Prima quia reprehendebat heros-
dem propter herodiadem vxorem fra-
tris sui Marci. vi. Non licet tibi hab-
bere vxorem fratris tui. Ad eius sug-
gestionem ipm incarcerauit. ¶ Secũ-
da quia Johannes predicabat iustici-
am & baptisum: ex quo popul; eni; seq-
batur. herodes cui; est alienigena et
pplo odiosus: ptimescens tumultũ pos-
puli ipz incarcerauit. ¶ Tercia quia
Johannes quendam magnũ regem post
se venturũ pdicabat. Et cum romanis
ordinassent: ne aliquis sine auctorita-
te senat; nonus rex nominaret timuit
offensam Cesaris: vnde incarcerauit
Et tũc misit discipulos dicens. Tu es q;
ventur; es: an aliũ expectamus. Vide-
tur dubitasse an eẽt Messias. S; in-
cũ ipm ondit. Ecce agn; dei. Vñ ipm
baptizauit. Spmsctm in specie colũ-
be vidit: Rñdent doctores nri Tho.
xxij. q. ij. ar. vij. Archieps. in. iij. par
& Raynetius q; triplex est dubitatio
Prima est infidelitatis qualis fuit in
iudeis. Scda tarditatis: qualis fuit i
discipulis eũtib; in Emaus: & quibsdã
alijs Mat. vi. Tercia est amoris sine
pietatis. Et hec pprie non est dubita-
tio. Talis fuit in Johãne. scdã hor-
ror quo aia ad modũ dubitãtis se hz.
Vñ amb. Non fide s; pietate dubita-
uit. horrebat em; p̄siderare q; fili; dei
ad inferna descẽderet. Rñdet etiã Jo-
hannes Crisostom; & bene q; Jo. non
dubitauit de primo aut scdo aduentu
q; ali; pphete p̄nunciauerunt. Sed

dum esset morti vicinus curans de di-
 scipulorum salute qui in christus non
 credebant misit eos ad xpm. Tuus q
 ven. 2c. Ut scz ab ipso in fide solidarē
 tur. Xpus autē factis multis miracu-
 lis in presentia eorū dixit eis. Eūtes
 renunciate Jo. que vi. et audi. Ceci.
 vi. clau. q. d. Si verbis non creditis
 Jo. bap. me esse messiam: saltem opert
 bus credatis. Johā. x. Opera que ego
 facio 2c. Sequitur. Beatus qui non
 fuerit scandalizatus in me. Glo. hoc
 verbum tangit discipulos Johannis
 qui in ipm non credebant quez puruz
 hominem putabant. Recedētibz di-
 scipulis cepit xps laudare Johā. bap.
 Ro: quia potuisset turba Jo. bap. leuē
 reputare q in xpm non crederet. Un
 de quattuor laudat. Primo in constā-
 tia. Quid existis in desertum videre
 Arundinem vento agitatā: quasi di-
 non. Secundo in austeritate. Quid
 eri. in deser. videre hoīem mo. ve. q.
 d. non. Tertio. in pphetia. Quid eri.
 in deser. vi. prophetam: immo plusqz
 prophetam. Quarto in natura ange-
 li. Ixc est de quo scriptum est. Mala.
 ij. Ecce mitto angelum meum ante
 faciem tuam qui preparabit viam an-
 te te. hoc q̄tum ad hodiernum euan-
 geluz. In dnica preterita egimus de
 iudicio vniuersali quo omnes deus iu-
 dicabit. hodie vero de iudicio quo ho-
 mines se mutuo iudicant dicemus.
 De quo apostolus in epistola. No' ite
 ante tempus iudicare: Ubi tria vide-
 bimus. hunc sermonē habes. In qua
 dragessimeli. fol. lxxxviij.
 Dominica quarta aduentus.
 De receptione spiritali Weste iesu
 christi.

Go vox cla-
 mantis in deserto. Jo
 hāus. i. Cū sit famosa
 opinio apud indeos: q
 tempus aduentus Mes-
 sie esset de primo. Et videntes opera

stupenda in ipso. Johā. bap. morti sunt
 ad opinandum ipsum esse christum:
 veri cupidi miserunt ad ipsum Johan-
 nem nuncios solennes: sacerdotes: et
 leuitas: et personas ecclesiasticas: vt
 interrogarent eum. Tu quis es scilz
 an messias noster in lege promissus.
 Confessus est et non negauit. Qz non
 sum ego christus. fm Crisostomium:
 q̄d̄n̄plici de causa iudei pl^o opinabā-
 tur Johan. esse messiam q̄ de christo.
 Prima ppter habitus asperitatem
 Qz xps ferebat vestes cōes et vestem
 inconsutile: quā maria ei fecerat. Jo.
 bap. i. indutus erat de pilis cameli.
 Mar. iij. Ipse Jo. habebat vestē de pi-
 lis camelozū. Scda propter vici^o par-
 citatē. Qz xps panem et vini gustabat
 Jo. aut nō. Lu. vij. Venit. Jo. non man-
 ducans panē: neqz bib. vinum. Lucē.
 i. Erat magnus coram dño. vinum 2c.
 Deute. xxij. Buri. Mel et locuste fue-
 runt dapēs que intrauerunt Jo. bap.
 in deserto. propter quod est tam glori-
 osus et magnus. Tertia causa: pro-
 pter genus illustre. Qz xps fuit pau-
 per: filius ioseph Math. xij. Nonne
 hic est fabri filius. Jo. bap. filius sum
 mi sacerdotis zacharie. Quarta pro-
 pter baptismi nouitatez. Qz ante Jo-
 hānē nullus prophetaz ausus est ba-
 ptizare vt ipse. Unde baptismus Joh.
 quandaz nouitatem pretendere vide-
 batur. Tu quis es. Non sum christus
 Scdo ponunt aliā petitionē. helias
 es tu. De helia petunt. Qz sicut adue-
 tus xpi fuerat pmissus iudeis: ita et
 aduentus helie vt dicitur Malac. vi.
 ti. Ecce ego mittā vobis heliam pro-
 phetam. Respondit Johannes. Non
 sum. Sed videtur cōtra illud qd dixit
 xps Math. xi. Si vultis scire: ipse est
 helias. R̄ndet Chris. q̄ erat helias
 non in persona: sed in operatione. Qz
 sicut helias nō t̄m̄uit reprehendere
 regem Achab et iezabel de pctō homi-
 cidij in Naboth. iij. R. xi. ita Johan.
 bap. reprehendere herodem de con-
 cubina Marci. vi. Non licet tibi ha-

Dñica tertia

berē uxorem fratris tui. Et sicut helias erit p̄cursor secundi aduentus ad iudicium. ita Johannes bap̄. p̄mi. ad incarnationē. Non sum ergo r̄c. **T**ertio p̄ponit aliā. Propheta es tu. R̄ndit. Non sum propheta. Sed contra. Mat. xi. Quid existis in desertū videre. Prophetā. Etia dīco vobis plus p̄phetam. R̄ndeo q̄ erat opinio: tunc t̄pis famosa apud iudeos q̄ ante mesiam veniret vnus magnus p̄pheta: p̄ eo quod d̄r Deute. xviij. Prophetas suscitabo eis de medio fratrum suorū quīs de xp̄o intelligatur: licet iudei intelligerent eas de alio p̄pheta. Johannes propheta negauit esse illum: Non sum propheta. Quid dicis de te ip̄so: vt responsum demus his qui miserunt nos. Ego inq̄t vox. s. predicatiōnis de celestibus: clamantis in deserto. Mat. iij. Penitentiā agite: appropinquabit em̄ regnum celoz. Quod nunquam fuit auditum ante. ipsum. Quid ergo baptizas si tu non es xp̄s neq̄ helias: neq̄ propheta. Respondit. Ego baptizo vos in aqua. exterius tanq̄m lauans corp̄: non interius cor. ad designandū illū qui suo baptisinate lauabit animas: Nota in verbo. Baptizo vos in aqua. Glo. interlinearis. Tm̄ corpora lauo: quia peccata soluere nequeo. Tho. sup epl̄as Pauli ad Eph̄. ij. Baptisim⁹ Joh̄an. dicit̄ baptisimus aque: quia tantūz exterius mundabat: interius autēz non sanctificabat. Et ideo de consecra. di. iij. c. Aliud. Si quos baptizauit iudas iterum non sunt baptizandi. Et si quos baptizauit ioh̄anes. iterū sunt baptizandi. Jō dicit. Baptizo vos in aqua Medius autēz vestrū stetit. i. cōiter viuens inter hoīes: quasi vnus ex vobis: quia xp̄us vitaz cōmūnem duxit. Quez vos nescitis. i. vera cognitione non cognoscitis quo ad eius diuinitatem. Ip̄se est qui post me venturus est predicaturus et baptizaturus. Qui ante me factus est. i. dignitate pollēs et mihi platus. quia ab eterno fuit fm̄

diuinitatē. Cui⁹ ego non sum dignus vt solū eius corrigiam calciamenti. In quibus vobis querit. Utrum xp̄s portauerit calciamenta. Uidet dicitur Nīco. de lyza super Jo. i. q̄ hoc calciamentū non intelligit realiter: sed est quedam methaphorica locutio et ego dico q̄ portauit. Quia vt dicit apostolus ad hebreos. vij. Debuit per omnia fratribus assimilari. Cum fuerit communis in victu: ita in vestitu: Vñ portauit calciamenta: q̄ habent in sancto Joh̄an. laterano rome. hoc sufficiat quantum ad euangelicū hōct̄ errum. hodie volo videamus: quia in stat dies quo deus filius nostro amore incarnat⁹ est debeam⁹ et nos p̄parare saltē sp̄sualiter ad eū recipiendū. Quā aliquā p̄sonā nobilē expectam⁹ in p̄ximo: quartuor cōsueuim⁹ facere: que sunt faciendā iesu xp̄o. quem in proximo: expectamus in hac natiuitate secundum ecclesie representationem. Que sunt ista.

Primo viam dirigere.

Scdo hospitium p̄parare.

Tertio epulas ordinare.

Quarto vestes pulchras assumere.

Primo viam r̄c. Dirigite inquit viam domini. i. mundate: omnia p̄ua remouete. Quod faciendū est de necessitate triplici ratione. si xp̄m hospitem apud nos volumus suscipere: in hac festiuitate.

Prima rōne dispositionis.

Scdo rōne locationis.

Tertio rōne maioritatis.

Primo r̄c: q̄ tu bene dispositus. Una martiua est Thomae. in. i. ij. q. cxij. arti. ij. Quod peccatum mortale facit hominem distare a regno dei et ab ip̄so deo. In ps. Lōge a peccatoribus salus. et Prover. xv. Longe est dominus ab impijs. Que quidā distātia non est localis: cum deus sit ubiq̄. Et per potentiā: essentiā: presentiam: et Thomas. i. par. q. viij. dicit: et David in ps. Si ascendero in celum tu illic: vsq̄ ad dexteram. et Jore. viij.

ra. Celus ⁊ terras ego impleo. Distan-
tia hec ergo non est localis: sed forma-
lis ppter pctm̄. Exempli gratia. Al-
bum et nigrus: licet simul essent loca-
liter et ppe: tamen formaliter distāt.
Quia vt dicit apostolus. ij. Corin. vij.
Non est conuentio lucis ad tenebras
Ideo si luc. Johānis. Ego sum lux m̄
di. ⁊ Jo. i. Lux in tenebris lucet. Pec-
cator est tenebris. Deus est iustus pec-
cator iniustus. Deus est bonus: pecca-
tor malus. Deus est sapiēs: peccator
incipiens. Distant ergo deus ⁊ pecca-
tor formaliter in infinitum per pec-
catum: ita vt xp̄us non habitet in aīa
peccatoris per gratiam. Et hoc rōne
indispositionis. Et nisi sit disposit⁹ p
gratiam nunq̄ susciperet Iesum chu-
stum. Igitur requiritur dispositio. i. q̄
gratia disponat peccatorem per su-
gationem culpe. Dirigite viam dñi
id est remouete opera praua. Unde
theo. ponunt casuz disputabilē. Si iu-
das cum mala voluntate. i. cuz pecca-
to produtionis ingrederetur celus pe-
tunt. Si deus posset eum facere bea-
tū sine p̄dicta dispositione gratie. Ad
hoc sunt due opinioniones. Una est m̄no-
ruz scz Scoti in. iij. di. xliij. Et Pauli
carmelite in p̄ma sum. in pun. tenent
q̄ de potestate ordinaria nō p̄or: quia
iam scz ordinauit: q̄s debet esse beat⁹
Vñ oportet q̄ habeat talē dispositio-
nem: i. q̄ gratia sit purgata ab oi forde
pcti. Sz quo ad p̄atez absolutā dicit
q̄ deus iudam posset saluare ⁊ beatū
facere absq̄ ista dispositione. Sz doc.
nostri aliter tenent Tho. ⁊ Alber. Jo.
de biblia de bonōtia in suis quolibet
tis q̄ nec de ordinaria potestate: nec
de absoluta posset iudā aut quēlibet
a ium peccatoz beatum facere abs-
q̄ dispositione prefata. Et ratio illoz
est: qz implicat p̄tensionē: quia seq̄-
retur q̄ aliquis esset in gratia et non
in gratia: ⁊ esset bestus ⁊ non beat⁹
et haberet in se statum omnium bono-
rum cum statu peccati: sed hoc est im-
possibile. Si igitur tāta est turpitudō

peccati et malicia q̄ faciat totalit̄ ho-
minē indispositū ad xp̄m recipienduz
quare peccator miser non deserit ip̄m
peccatū. Cur non finis concubinā vsu-
ras ⁊c. Et si forte non credis: audi Jo-
hannes in apo. xxi. Nihil inquinatuz
introb̄it in illam. Si fecisses mille
opera bona: ⁊ post mortem cuz vno so-
lo mortali ires ad celuz: ⁊ diceres. O
vos qui habitatis hic: aperiat̄is mihi
quia beatificari volo. Aperte: quia ie-
iunauit: orauit elemosinas fecit: feci sic
⁊ sic putas q̄ daret introituz Nō pla-
cet deo. Similiter in presenti nec in
anima tua per gratiaz venire in pre-
senti. Nihil inquinatū. Fiat practica
de singulis peccatis semper addendo
Nihil inquinatū. Dirigite ergo viam
dñi o mortales: qz dñs venit.

¶ Sc̄o ratione ⁊c. Cōclusio est p̄fi.
iij. p̄fisc. Locus ⁊ locatū debent eē
proportionata. Exempli gratia. Tu
habes bonuz vinuz nihil scio ego men-
te adhuc. Pōnis illud in vase propor-
tionato non marcido sed bono. Ne: O
ita pater: quia oliduz vini facit capil-
los albos. Anima nostra cū sit ratio:
nalis et capax summi dei cū sit pp̄in-
qua ei per similitudinē: vt docet Tho-
mas. i. pa. q. xcij. in. i. di. viij. oportet
q̄ si debet esse apta ad suscipiendum
ip̄m deū q̄ ei proportionetur. Et hoc
nō fit: nisi per gratiā et lumen glorie.
quod non p̄t esse in locoybi culpa est
id est aīa que est peccati subiectum.
Oportet igitur q̄ aīa a peccato mun-
detur: si debet ingredi paradysum vel
xp̄s suscipere. Putas o miser homo q̄
deus iustus velit liquozem illum p̄cio-
sum sue gratie ponere in fetido vase
immūditas ⁊ repleto: id ē anima ple-
na peccatis. luxurie: auaritie: ody ⁊c.
Unde hiero. ad p̄machium ⁊ ccea-
num. Vasa limo plena liquozem puri
elementi recipere et retinere nō p̄fit.
Ager spinosus: nisi oīno fuerit culto-
ris labore extirpatus: non nutrit in
se is crata semina: sed suffocat: ita et
animus secularium sollicitudinū ple-

Dñica quarta

mas illecebris: verbū non pōt sustine
re diuinū nisi prius ipas mundi solli
citudines culparumq; om̄i materias
euangelica in se falce succiderit. **31.**
le. Nonne reputaretur fatuus ille q̄
lapidem preciosuz proijceret in latri
na ad ibi semp̄ manendum. Vere sic.
Nonne reputaretur insipiens q̄ opri
mā romanā: vel maluaticuz poneret
in vase misulento. Vere sic. Ita facit
deus. Faciet tibi deus: vt fecit quidā
florentinus qui habebat bonū vinuz
ad quē multi confluebāt et petebant
aut pro infirmis: aut p̄ medicina cū
vase honesto et mundo quidam bestia
lis misit quēdam famulū cū vno bari
leto satis magno: vt daret ei de vino
precioso. Quod videns dñs rusticitā
sem illius cuius facere: licentiauit fa
mulū di. **Uis in hoc vase portare vi
nū. Nolo inquit. Accipiens dñs vas
vini: odoratusq; est p̄ forameu di. Abi
in malā horam. Nolo ponere bonum
vinum meū in vase misido: vt est hoc
O anima rusticana: ita erit tibi i pec
catis permanes. Dirigite ergo viam
domini. 7c.**

**Tercio ratiōe 7c. Cōclusio est phi
liū. Top. Si id quod min⁹ videtur in
esse inest: ergo 7c. Exempli gratia.
de rege legem condente contra quaz
filius eius contra faciens punit. **Ca
lerius refert de Tito maudio torqua
to: qui filium Titum: quis contra fece
rat edicto p̄tis. quod erat ne q̄s ini
ret bellum nec certaret: q̄uis filius
certans inimicum vicisset: fecit eum
ligari in presentia sua ad stipitem: et
ibi decollari. Et illudmet legitur de
quodam duce veneto. Si filium suuz
punit rex: magis punit famulum.
Si angeli vel sancti oēs et virgo bea
ta peccare possent et peccarent. deus
expelleret eos a sua visione: nequa q̄
cum eis esset. O paule da testimoniu
si forte rōnes non capiunt. ad **Eph. v.**
hoc enim scitote intelligentes: quia
oīs fornicator: aut immisidus aut aua
rus: quod est idolozū seruitus: nō ha****

bet hereditatez in regno xpi et dei. ad
Ro. xij. Abijciamus ergo opera tene
brarum. Et dauid. **Dñe quis habita
bit in tabernaculo tuo. Qui ingredie
tur sine macula **Math. v.** Beati mun
do corde. 7c. **De pe. dist. l. c.** Non pōt
quisq; gratiam vite celestis accipere
nisi purgat⁹ fuerit ab om̄i sōrde pcti
per penitentie confessionē: vel per do
num baptismi salutaris. **31e. Exem
plum nepotis Cyrilli ad Aug. scribē
tis. Ne pos inquit quidē meus. Ruf
sus noie vtroq; priuatus parēte a tes
neris annis ad meas deuenit manus
qui vrinam ex vtero nō exisset: ne ul
li quod sustinet cōtegi sset: quez tanta
diligētia enutriu: vt a plurib⁹ a me
genitus putaretur. Crescens itaq; i
felix puer etate: sed non sapia: ingen
ti pulchritudine corporis decorat⁹: s; nō
anime: a cunctis dilectione super
flua colebatur. **3s nāq; xvij. etatis
sue anno imbecilis et miserimus ex
pirauit. De cuius morte tantus ab oī
bus insonuit luctus q̄ vir per mensē
potuit quietari. At ego nimis et in
cūbens dilectioni pluries rogau glo
riosum hies. Ut mihi quid acciderat
nepoti meo reuelaret. Oranti autem
mihi die quadam hora. xvi. tantus af
fuit fetoz q̄ nullatenus potui sustine
re: et dū tacitus mirarer vnde tantus
fetoz esset supra meum h̄ticem eleua
tis oculis infelicem nepotem meū vi
di terribili visione ita q̄ visum in eū
imprimere non audebam. Nā cati
nis igneis circūligatus flammaz fe
tidissimas erūpebat: ad hanc terribi
lem visionē subito me tantus timor
inuasit vt dum pluries loqui vellem
formare vocē penitus nō valerē. Po
stremo aliquantulum ad me rediens
si meus erat nepos voce cepi perquis
rere trenebunda. Ad hec inquit ille
vlulatus et suspirijs. Utinam non
essem ne taz diris essem cruciatibus
deputatus. Nam scias me perpetuis
t̄pibus mansionibus tartreis pman
surus. heu quid dicam. his dictis tā******

rus mihi dolor affuit vt pluries sim
miratus quomodo e vita p̄tinus non
decessi. Longius autem expletis col
loquijs ab eo siscitatus fui: cur ita di
uina misericordiaz perdiderat: cuius
tot virtutibus videretur pollere. Pro
nulla inquit me scias causa fore dam
natus: nil quia in ludis maxime dele
ctabar atq; in morte voluntarie post
posui confiteri: quibus dictis dispa
ruit. Et tantus fetor remansit vt in lo
cuz illū per magnū spaciū nullus au
sus sit introire. hec Cyrillus. Ne igit
his qui cuz talia vel legunt vel audi
unt: non timent: non mutant: non con
uertuntur ad dñm deuz suuz. Nam si
pro vno peccato solummodo homines
dei iusticia eternaliter damnat: quid
faciet pro multis. Dirigite ergo vias
domini rē.

¶ Secundo debemus domuz dignaz
et hospitium preparare. Ambro. Pro
picia diuinitate fratres charissimi iā
aduent die quo natalez domini sal
uatoris cuz gaudio desideramus cele
brare. Idcirco rogo vt q̄tū possumus
cum dei adiutorio laboremus vt in il
lo die cum sinceritate: et pura conscia
et misero corde et casto corpe ad altare
dñi possimus accedere. et corpus vel
sanguinem eius non ad iudicium: sed
ad remediū anie nostre mereamur
accipere. Ille. In hac domoz hospitiū
sue nostre sunt tres camere: que debēt
esse pure et munde. Memoria: intelli
gentia: et voluntas. In memoria qui
dez habitat vater. In intelligentia fi
lius. In voluntate spūs sanctus. Me
moriam em̄ fm̄ Aug. est mater intelli
gentie. quia intelligentia nihil cogno
sceret sine memoria q̄ ei influit. Sicut
voluntas generatur a memoria et in
telligentia. Nemo enim vult aliquid
nisi in memoria habeat. Et nisi p̄ intel
ligentiam aliquam cognoscat. Et
sic memoria est mater intelligentie.
Et intelligentia est proles memorie.
Voluntas vero ab vtroq; p̄cedit. Et
ideo per quandā appropriationē: pa

ter habitat in camera memorie. Fili
us in camera intelligentie. Spūs sanctus
in camera voluntatis. In camera me
morie pater habitat per. bñficiorū dei
recordationez continuaz. Vñ ps. Me
mor fui et delectatus suz. Fiat practi
ca de beneficijs dei per modū contē
plationis. In camera intelligentie
habitat fili⁹ per fidē veraz. ad Ephe.
iij. habitare xpm̄ per fidē in cordibus
vestris. Et hec fides habet purificare
Act. xv. Fide purificans corda eoz.
et xv. q. vi. fides oia purgat. et Ambro
sius. Ubi fides integra ē etiā vbi sal
uator docet: vigilat et exultat: ibi req̄
es: ibi tranquillitas: ibi cunctorū cri
minū est medicina. In camera volun
tatis habitat spūs sanctus. scz per
amorem. Unde postq̄ dñs dixit Joh.
xiiij. Si quis diligit me sermonem
meū seruabit. Subdit. Ad euz venie
mus et mansionez apud euz faciem⁹
scilicet per amores. Sed dicunt quidā
Si vult venire in domū meaz in istis
festis parauī plura. Si voluerit lu
dere ad triumphos sunt in domo ad: tes
seres habeo plura tabularia: ad au
raz habeo taxillos grossos et minutos
Grossos vt si forte male videret: quia
deus senit. O ceci qd̄ agitis. Unde
Ber. super. Can. ij. Ecce q̄ multi in
hac eius que primo est celebrāda na
tiuitate gaudebunt: sed vtiā de na
tiuitate. Ille. Dirigite ergo viam rē.
¶ Tertio. Debem⁹ epulas ordinare
Inuenio triplicē cibū in quo christus
delectatur.

¶ Primus est materialis.

Secūds est spiritualis.

Tertius est celestialis.

¶ Primus rē. Iste d̄ dari pauperib⁹
qui xpi psonā gerūt. Xps em̄ in pau
pere se reputat esurire et pasci Mat.
xxv. Esuriri em̄ rē. et vij. q. i. c. om̄is.
Qui negāt misericordiā faciēdā fugiē
tib⁹: et necessitatē parietib⁹ ipm̄ xpm̄
negant q̄ est misericordia et veritas.
Practica. vt si q̄s videret xpm̄ ad ostiū
et ipm̄ licētaret. O q̄tuz esset grauis

Dñica quarta

Ita fit panperi que licentias dicendo
vade cū deo ꝛc. ¶ Scōs ꝛc. hunc de
bemus preparare in anime iustifica-
tionē de quo Jo. iij. c. Deus cib⁹ est
vt faciā voluntatē patris mei qui in
celis est. Et que est hec voluntas pa-
tris. O bone iesu. Certe iustificatio
peccatorū. Ezech. xviij. Nunquid vo-
luntatis mee est mors impij. Istuz ci-
bum it xpus querendo hostiatim di.
Apokal. iij. Ego sto ad ostiū et pulso:
si quis aperuerit mihi intrabo ad il-
lum et cenabo cū illo: et ipse mecum.
hoc est dicere. Ponemus ad scotum:
scilicet quantū dabis mihi: ego dabo
tibi. Quid ergo faceres o antm ꝛ qñ
xpus veniret ad cenandū tecū. O pa-
ter facerē ei de assato et alia plura.
Nō querit ista deus a te: sed alia. In
hac cena peccator debet ponere tria
pro suo scoto. Confessionē: contritio-
nem: satisfactionē. Deus aut pro sco-
to suo ponit alia tria. Remissionem
culpe: infusionē gr̄e: collationem glo-
rie. O bona cena. Sed heu mulei. Vnt
similes ioculatoribus qui semp vel-
lent cōdere de alieno ꝛ nunq̄ de suo
Tales vellent q̄ deus poneret partē
suā: et ipi nihil volunt de suo ponere.
¶ Tertius cib⁹. ꝛc. i. laus dei prepa-
randa est. dicitur em̄ cibus celestis.
Deus em̄ est frater sc̄l Dñici non co-
medit carnes: sed libenter gustat lau-
des imolatas. Unde dicit. Nunquid
manducabo carnē taurorum aut san-
guinē hircorum: potabo. Subdit. Im-
mola deo sacrificiū laudis. i. omnibus
his diebus precipue occupa te in ve-
speris missis. ꝛc. O quot sunt qui istuz
non preparabunt: sed blasphemias
propter ludū qui fit diebus ꝛ noctib⁹
O pretores quid agitis.
¶ Quarto pulchras vestes assumere
Inuenio tres vestes quibus ornare
debemus nos.
¶ Prime sunt albe.
Scōe sunt deaurate.
¶ Tercie sunt varie.
¶ Prime. ꝛc. Vestis alba est puritas

de qua Apoca. iij. Vestimentis albis
induaris: vt non appareat confusio ni-
ditatis tue. ¶ Secūda est deaurata.
Ista ē charitas: charitas ē vestis ru-
bea que facit animā rubentē. i. igne
amoris feruentē. ¶ Tercia est varia
id est diuersitas virtutum. Eccl. xvi.
Vestiu te discoloribus. De hac tri-
plici veste in ps. Assitit regina a dex-
tris tuis in ve. deau. circum. ꝛc. Bea-
ta anima que xpo aduentanti occur-
ret ei cum veste alba puritatis cum
veste deaurata charitatis et varia
multiplicis virtutis. Sed ve illis: qui
sibi econuerso occurrent cuz veste ni-
gra: sanguinolenta et sordida pecca-
torum. Non est olla magis nigra q̄
anima in mortali posita. Nauz. scō.
Facies eorū sicut nigredo olle. Non
ergo cuz nigra sed alba veste. Mater
em̄ tenens filiu in gremio nō vult q̄
aliquis amplectet eum qui euz facit
plorare. Tria genera hominū timent
pueri. Primo homines male indutos
Scō hoies q̄ habent longā barbā.
¶ Tercio illos qui auferunt puero q̄
primo sibi dederūt et gratāter in ma-
nu tenebat. Moraliter. Paruul⁹ iste
qui natus est nobis: vel nasci debet
primo abhorret hoies male indutos.
i. illos qui habēt mortale pctm̄. O si
videretis tunc q̄les lachrymas iur-
tet: qñ in die natiuitatis tangetis eū
cuz peccato. Scōo barbuto. i. in pec-
cato perseverantes. Quia sicut bar-
ba p̄ longa t̄pa crescit sic peccatū per
consuetudinē. Unde puer non vult e-
os habere prope cum illa barba: nec
mater vult. Et si veneris ad euz pro
malo hēbit. O maria da ei licentiam
Dicatur exēplū. i. dial. de illa que fu-
it incontinens et accessit ad ecclesiaz
sancti sebastiani. Tercio illos qui au-
ferunt q̄ p̄mo dederūt. Isti sunt reci-
diuantes et cadentes a p̄tia qui ause-
runt deo aias suas q̄s sibi dederāt ꝛ
quas sicut pomum gratum et odorife-
rum in manu tenebant: iuxta illud.
Sap. Justoz anime in manu dei sūt

Prologus cōmunis. Fo. lxxxix.

Si enī debet venire ad consecrandus nos in hoc festo requiritur q̄ habeamus illa q̄ requirunt in consecratione ecclesiarum. Primo requiritur missa celebratio. De conse. di. i. c. i. r. c. de fabrica. ita requiritur oratio in hoīe. Sc̄do reliquie sanctorum. De conse. di. i. c. De fabrica. c. Placuit. Reliquie sanctorum est imitatio bonorū r̄ sanctorū. Tertio requiritur electio cadaverū paganorū. De conse. di. i. c. Ecclesiam ita requiritur in homine ut cadavera carnalia vitia efficiat. Quarto debet dotari ante q̄ consecretur. xvi. q. vii. c. Pie. Dos ista est fides in homine. Uñ patet sermo.

Prologus cōmunis.

Gloria et hono

re coronasti eum dñe. In ps. **C**ulicis r̄ ignobilis vere potest iudicari vita hoīs dum illa sit supposita regimini celorū r̄ tantis miserijs quantas inducunt celestis motus r̄ dominū sperarū eternarum. Doni accomodate. Jacob vocat hanc nostram vitam propter suum continuum defluxum: peregrinationē Gene. xlvij. Dies peregrinationis vite mee centum triginta annorum sunt pravi r̄ mali. r̄ Job similiter cognoscens defectum r̄ miseriam vite nostre dicit Alber. vij. ca. Memento qz ventus est vita mea. r̄ Alber. xxi. sub iungit. homo natus de muliere breui viuens tempore r̄ letur multis miserijs. O quot patibula: quot sunt egritudines corporis. Quot immense passionēs animi. Quot excidia. Quot ruine. Quot supplicia. Quot lacture. Quot naufragia. Quot alie dispositiones: quibus suppositus est homo. Uñ est necessarium q̄ animo suo cōtinue adiungatur molestia. Unde Petra: in v. triumpho tempo. Apparet mihi ingens vanitas cor figere in illa que tēpore pereunt que quanto plus retine-

as preterierunt. Cum itaq̄ sit vnum damnū irremeabile quod nobis producit tempus: propter hoc merito vilis r̄ abiecta est iudicanda hec nostra terrena vita. Et quantū sit fallibilis ipsa mortalis vita: r̄ vera pre iudicta poete sententia. ostendit Salomon in principio. Eccl̄s di. Vanitas vanitātū et omnia vanitas. O sapientia aurea: et celebranda sententia. O ceci r̄ inaduertentes mortales cupidinis rerum caducarum etq̄ transitoriarum. Ubi sunt diuine r̄ thesauri possessi a principibus secularibus r̄ ecclesiasticis. Ubi sunt splendida vasa aurea et purgati argenti. Ubi multitudo equorum. Vanitas vanitatum r̄ omnia vanitas: dicit Salomon. Sed vere nullū remediū est magis congruū q̄ ista p̄ calcare r̄ vertere oculos mentis nr̄e ad imitandos sanctos: presertim gloriosissimum. N. q̄ r̄ c.

In festo alicui⁹ sancti plogus communis. vt Anthonij. Siluestri r̄ c.

Dedit illi clarī

tatem eternā dñs deus noster. Eccl̄. xliij. **C**ōclusio est phi in lib. de bona fortuna. q̄ appetitus naturalis naturaliter tendit i bonū. Dio. iij. de di. no. Pulchrū et bonum oīa desiderant. Cum bonum inquit ph̄s. iij. Eth̄i. sit obiectū volūtatis. inter oīa bona precipuum est virtus. In. ij. Eth̄i. Virtus est que facit bonū habentē: r̄ opus eius reddit bonum. hec est q̄ facit hoīem laude dignum. In. ij. Eth̄i. Virtuti debet laus Hiero. ad Celatiā. Nobilitas summa apud deū est clarū esse virtutib⁹. hec est q̄ facit hoīem deū. In. vj. Eth̄i. homines dicunt dñi ppter virtutis excellentiam. ps. Ego dixi: dñi estis. hec est que facit filios dei. Jo. i. Dedit eis potestatem r̄ c. hec est que hominē deo assimilat. Apuleius in lib. de deo Soratis. Nihil est deo simili⁹ q̄ vir ani

Prologus cōmunis.

mo perfecte bonus. Et quia sunt plures mali q̄ boni propter difficultatem boni. In. ij. Ety. Malum est facile: bonum vero difficile. In eodem. Difficile est esse bonum: unde pauci saluantur. Matthei. xxiij. Multi sunt vocati et c. Asculanus super hoc lib. iij. ca. iij. Multi sunt vocati et pauci electi: ad consequendas tantas virtutes et contemplandum diuinum conspectū. Ideo oportet prouocare ad virtutem per premissa et promissiones. et bona exempla. Unde Hiero. ad Paulinum presbyterum. habet vnumquodq; propositum principes suos. Romani duces imitentur Camillos. Fabricios. Regulos. Scipiones. Philosophi proponant sibi Pythagoram. Socratem. Platonem. Aristotelem. Poete emulentur. Homerum. Virgilium. Menandrum. Terentium. Hystoricū. Tucididem. Salustium. Herodotum. Liuium. Oratores. Lysiam. Ciceros. Demosthenem. Tullium. Et vt ad nostra veniamus. episcopi et presbyteri habeant ad exemplum apostolos et apostolicos viros: quorum honorem possidentes habere nitantur. et meritum. Nos autē beamus propositi nostri principes. Paulum et Anthonium. Iulianū. Hieronymum. Macharium. Et vt ad scripturarum auctoritatem redeam: noster princeps helias. noster heliseus

nostri duces filij prophetarum: qui habitabant in agris et solitudine: et faciebant sibi tabernacula prope fluentia Jordanis. Ille. Inter alios beat⁹. N. cuius hodie romana ecclesia merito celebritatem solennizat nobis exemplo fidei vel constanter esse potest. Propter quod a deo sublimatus est in regno celorum. Unde verba assumpta Dedit illi et c.

¶ Explicunt sermones de sanctis.

¶ Explicunt sermones de sanctis Magistri Gabrielis de Bareleta ordinis predicatorum et sacre theologie professor. Impressi Parisius per Magistrū Johannem seurre als de pica Expensis honesti viri francisci regnault. cōmorā in vico sancti Jacobi ad interlignum sancti Claudij Anno incarnationis dñi Millesimo quingentesimo septimo. Die 30. xxy. Januarij.

¶ Registrum operis.

¶ Quadragesimale huius operis incipit in a. excepta epistola: et desinit in t. omnesq; sunt quaterni.

¶ Sanctuarium vero incipit in A. et desinit in L. omnes sunt quaterni excepto L. qui est quinternus.